بسم الله الرحمن الرحيم

بەناوی خوای گەورە ومیهرەبان

سورەتی إبراهیم

کلیمة	تە فسیر
الر	تەنها خودا دەزانێ مەبەست چیە لەوشانە ؟
کتب	ئەمە پەرتووکێکە
انزلنە	ئێمە ئەو پەرتوکەمان دابەزاندیە
إلیك	بۆلای تۆئەی(محمد)(ص)
لتخرج	مەبەست لەدابەزاندنی قورئانی پیرۆز ئەوەیە بۆئەوەی تۆئەی(محمد)(ص)دەربهێنیت
النا س	خەڵکی
من	لە
الظلمت	تاریکستانەکان

إلى	بۆلای
النور	ڕووناکی، ڕێنمای، ڕۆشنای
بإذن	بە هۆی مۆڵەتی
ربهم	پەروەرێنیان، پەروەرێنی خەڵکی
إلى	بۆلای
صراط	ڕاستە ڕێگای، ڕێگای ڕاست
الحزيز	خودای زاڵ، بەتواناو بەدەسەڵات
الحميد 1	سوپاس گوزار خەڵکی سوپاسی دەکات
الله	پەروەردگار
الذى	ئەو پەروەردگارەی
له	ملّکی ئەوە، هی ئەوە
ما	هەرچ شتێك
فى	لەنێو
السموات	ئاسمانەکاندایە

وما	هەرچی شتێکیش
فی	لەنێو
الارض	زەوییێدایە
وویل	لەنێوچوون، هاوار
للكفرين	بۆبێ باوەڕان
من	لە
عذاب	سزایەکی
شديد 2	توند وتۆڵ، بەشیدەت
الذی	بۆ ئەوانەی
يستحبون	هەڵدەبژێرن، خۆشەویستە لەلایەن
الحيوة	ژیانی
الدنيا	دوونیایێ
علی	لەسەر
الاخرة	ژیانی دوارۆژ دا

ويصدون	ئەوانەی خەڵكی قەدەغەدەكەن، بەربەست دادەنێن
عن	دووریان دەخەنەوە لە
سبيل	ڕێگای
الله	پەروەردیگاری
ويبغونها	ئەوانەی دەیانەوێت ڕێگای ڕاست، ئەوان دەخوازن ڕێگای ڕاست
عوجا	لەڕاستی لابدەن، خوارو خێچ كەن
أولئِك	ئائەو جۆرە كەسانە، ئەوانەی ئەو جۆرە سیفەتەیان لێد ێتەدی
في	لەناو
ضلل	گومڕایەكی، سەرلێشێوایەكی
بعيد 3	دوور لەڕاستیدان، دوور لەڕاستین
وما أرسلنا	ئێمەنەمان ناردوو ڕەوانەمان نەكرد
من	لە

رسول	هەرنێردراوێك
إلا	مەگەر تەنها
بلسان	بەزوبانی
قومه	گەلەکەی خۆی نەبێت بۆچی؟
ليبين	بۆئەوەی ڕەوشەن بکاتەوە، ئاشکرا بێت
لهم	بۆخەڵکی
فيضل	شەرمە زاردەکات، گومڕا دەکات
الله	پەروەردگار بەهۆی بەدڕەفتاری کەسەکەیەوە
من	هەرکەسێك
يشاء	خۆدا حەز بکات
ويهدى	خودا ڕێنمای دەکا، ڕێنوینی دەکات
من	هەرکەسێك
يشاء	خۆی حەزبکات، ئەسبابی خێرێی بۆڕێك دەخات بۆڕێگای چاکەی
وهو	تەنها هەرخوا

احزيز	زاڵ وبەتوانایە
الحكيم 4	دانایە،کارزانە کەس ڕێنمایی ناکات کەسیش سەرگەردان ناکا
ولقد	سوێندبەخوا
أرسلنا	ناردمان،ڕەوانەمان کرد
موسى	پێغەمبەرمووسا(س)
بإيتننا	بەبەڵگەکانی ئێمە
أن	لەمەودوا
أخرج	پێمان گوت دەربکە، دەربهێنە بینە دەرێ
قومك	گەلەکەت
من	لە
اظلمت	تاریکستانەکان
إلى	بۆلای
النور	ڕووناکایی، ڕۆشنای

بیریان بهێنەوە	وذكرهم
ڕۆژگارەکانی، ڕۆژەکانی ڕابردووی	بأيم
پەروردگار	الله
بەڕاستی	إن
سەبارەت	فى
بەمە، ئەوەی کەڕوویدا	ذالك
بێگومان چەندین بەڵگەن	لأيت
بۆهەموو	لكل
ئارامگرێکی	صبار
زۆرسوپاس گوزار	5 شكور
بەبیرە خۆت بهێنەوە ئەی(محمد)(ص)لەوکاتەی	وإذ
گوتی	قال
پێخەمبەر موسا (س)	موسى
بۆگەلەکەی خۆی	لقومة

اذكروا	بەبیرە خۆتان بهێننەوە
نعمة	چاکەی
الله	پەروەردگاری
عليكم	بەسەر ئێوەدا
إذ	لەو دەمەی، لەوکاتەی
أنجكم	ئێوەی ڕزگارکرد، قوتارکرد
من	لە
ءال	داروودەستەی، خانەوادەی
فرعون	فیرعەونی
يسومونكم	فیرعون ئێوەی سزا دەدا
سوء	بە خراپترینی
العذاب	سزا، ئازار، ئەشکەنجە
ويذبحون	ئێوەی سەردەبڕی
أبناءكم	کوڕکانی ئێوە

ویستحیون	دەیهێشتنۆوە
نیسءکم	کچەکانی ئێوە
وفی	سەبارەت بەمە
ذالکم	ئەوشتەی بەرامبەرئێوەی ئەنجامدا
بلاء	تاقیکردنەوەیەك
من	لەلایەن
ربکم	پەروەرێنی ئیوە
6 عظیم	تاقیکردنەوەیەکی گەلێك گەورەبوو
وإذ	لەوکاتەی، بەیادی خۆت بهێنەوە ئەی(محمد)(ص) لەوکاتەی
تأذن	ڕایگەیاند
ربکم	پەروەرێنی ئێوە
لئین	بەتەئکید ئەگەر لەمەودوا

شكرتم	ئێوە سوپاس گوزاری پەروەرێنتان بن، شوكرانە بژێوی بكەن
لأزيدنكم	بێگومان بۆتان زیاد دەكەم
ولئن	بەتەئكید ئەگەر لەمەودوا
كفرتم	سوپاس گوزار نەبن، سپڵەیێ بكەن
إن	بەڕاستی
عذابي	سزای من، ئەشكە نجەی من
7 لشديد	بێگومان زۆر توند وتۆڵە
وقال	گوتی
موسى	پێغەمبەر موسا (س)
إن	ئەگەر لەمەودوا
تكفروا	بێ باوەڕ بن، ئێوە بێباوەڕبن وسپڵەیێ بكەن
أنتم	ئێوە

ومن	هەرکەسێك
فى	لەنێوان
الارض	زەوییێدا
جميحا	بەتێکڕا، لەمرۆڤ وپەری
فإن	بەڕاستی
الله	پەروەردگار
لخنى	بێ پێویستە، دەوڵەمەندە، پێویستی بەسوپاس کردنی ئێوە نیە
8 حميد	خۆی شایستەی سوپاس کردنێیە
ألم	ئایا
يأتكم	نەهاتە لای ئێوە، پێتلن نەگەیشت
نبوا	هەواڵی، خەبەری دەنگ وباسی
الذين	ئەوانەی
من	لە

قبلكم	پێش ئێوەدا بوون
قوم	گەلی
نوح	پێغەمبەر(نوح) و
وعاد	عاد و
وثمود	**ثه مود و**
والذين	ئەوانەیش
من	لە
بعدهم	دوای ئەواندا، ژیان
لايعلمهم	نەیاندەزانی کەژمارەیان چەندە
إلا	تەنها، مەگەر
الله	پەروەردگار نەبێت
جاءتهم	هاتەلای وان
رسلهم	نێردراوەکان
بالبينات	بەبەڵگە وموعجیزە وشتی ڕۆن وئاشکرا

فردوا	دەیانگێڕاوە، دەیان برد
أيديهم	دەستەکانیان
في	بۆنێو
أفواههم	دەوی خۆیاندا
وقال	دەیان گوت
إنا	بەڕاستی ئێمە
كفرنا	بێ باوەڕین، سپڵەبوین
بما	بەوشتەی
أرسلتم	ئێوەپێ نێردراون ئێوە بۆی ناردراون
به	بەوشتەی
وإنا	بەڕاستی ئێمە
لفي	بەدڵنیای لەنێو
شك	گوماندایین
مما	لەوشتەی

تدعوننا	ئێوە ئێمەی بۆبانگ دەکەن
إليه	بۆلای ئەوشتەی
9 مريب	دڵە ڕاوکێمان هەیە
قالت	گوتی
رسلهم	نێردراوەکانیان
أفي	ئایا سەبارەت بەبوونی
الله	پەروەردیگاری
شك	گومانتان هەیە
فاطر	ئەو خودایەی دروستکەری
السموات	ئاسمانەکان و
الارض	زەوییە
يدعوكم	پەروەردگار بانگی ئێوە دەکا لەڕێگەی پێغەمبەرانەوە
ليغفر	بۆئەوەی ببوری

لكم	لەئێوە
من	لە
ذنوبكم	تاوانی ئێوە
ويوخركم	مۆڵەتتان دەدات
إلى	بۆ
أجل	کاتێکی
مسمى	ناوبراو
قالوا	گوتیان
إن	نیە
أنتم	ئیوە
إلا	مەگەر، تەنیا
بشر	مرۆڤێکی
مثلنا	بەوێنەی ئیمەی
تريدون	دەتانەوێت

أن	لەمەوو دووا
تصدنا	ئێمە قەدەغە بکەن
عما	دوورن بکەنەوە لەوشتەی
كان	لەپێشدا بوو بوو
يعبد	دەی پەرستن
اباؤنا	باوباپیرانی ئێمە
فأتونا	کەواتە ئێوە بۆئێمە بهێنن
بسلطان	بەڵگەیەکی
10 مبين	ڕوون وئاشکرا
قالت	گوتی
لهم	بۆوان
رسلهم	نێردراوەکانیان
إن	نیە
نحن	ئێمە

تەنیا، مەگەر	إلا
مرۆڤێکی	بشر
وەکو ئێوە ،بەوێنەی ئێوە، ئێوەین	مثلكم
بەڵام ئەوەندە هەیە	ولاكن
پەروەردیگار	الله
منەت دەخاتە سەر	يمن
بۆسەر	على
هەرچ کەسێکی	من
حەزبکات، بخوازێت	يشاء
لە	من
بەندەکانی خۆی	عباده
نیە	وما
بووبیت لەپێشدا	كان
بۆئێمە	لنا

أن	لەمەودوا
نأتيكم	بۆئێوە بێهنین
بسلطان	بەڵگەیەکی
إلا	مەگەر، تەنیا
بإذن	بەمۆڵەتی
الله	پەروەردیگار نەبێت
وعلى	بۆسەر
الله	پەروەردگاری
فليتوكل	باپشتی ببەستی
المؤمنون 11	باوەڕداران
وما	نیە
لنا	بۆئێمە
أن	لەمەودوا
لانتوكل	پشت نەبەستین

على	لەسەر
الله	پەروەردیگاری، ئێمە هیچ برو بیانومان نیە تا پشت بەخوا نەبەستین
وقد	لەحالێکدا، بەڕاستی
هدنا	خودا ڕێنمونی ئێمەی کرد
سبلنا	بۆ ڕێگایەکانی ئێمە
ولنصبرن	ئێمە بەتەئکید ئارام دەگرین
على	لەسەر
ما	ئەوشتەی
ءاذیتمونا	ئێوە ئێمە پێ سزا دەدەن، پێ سەخڵەت دەکەن
وعلى الله	تەنها هەربۆسەر خودای پەروەردیگار
فلیتوکل	باپشتی پێ ببەستن
المتوکلون 12	ئەوانەی پشتی دەبەستن

وقال	گوتی
الذين	ئەوانەی
كفروا	بێ باوەڕن
لرسلهم	گوتیان بەنێردراوەکان
لنخرجنكم	بەتەئکید ئێمە ئێوە دەردەکەین، ڕادەپەڕینین
من	لە
أرضنا	وڵاتی خۆمان
أو	یانیش
لتحودن	دەتانگێڕینەوە
فى	بۆنێو
ملتنا	ئاینی ئیمە، دینی ئێمە
فأوحى	وەحی نارد، نیگای نارد، سروشی نارد
إليهم	بۆلای پێغەمبەران (س)
ربهم	پەروەرێنی وان

لنهلكن	بەتەئكيد ئێمە لەنێو دەبەين
13 الظلمين	ستەم كاران
ولنسكننكم	بەدڵنياييەوە ئێوە جێگير دەكەن
الأرض	لەوخاكەی دا، لەونيشتيمانە دا
من	لە
بعدهم	دوای وان
ذالك	لەنێوبردنی ستەم كاران وجێگيركردنی باوەڕداران لەدوای ئەواندا
لمن	بۆئەو كەسەيە
خاف	بترسێ
مقامی	لەوشوێنەی كەبەندەكان لێ ڕادەوەستن حكومڕانی ڕۆژی دوای
وخاف	ترسابێت، بترسێ
14 وعيد	لەهەڕەشەی ئێمە

واستفتحوا	داوای سەرکەوتنیان لەخودا کرد
وخاب	سەر شۆڕ بوو، شەرمەزار بوو
كل	هەموو
جبار	ستەمکارێکی، مل هوڕێك
15 عنيد	سەرسەخت، کەلەڕەق، سەرکەش
من	لە
ورائه	دوای وی، دوای ئەومل هوڕەی
جهنم	دۆزەخ بوونی هەیە
ويسقى	ئاوەدرێ
من	لە
ماء	ئاوێکی
16 صديد	ئەوکێمەی کەلەجەستەی ئەهلی دۆزەخیان دێتە دەرێ لەکاتی ئەشکەنجە وئازاردان
يتجرعه	قوم قوم لێدەدا

ولايكاد	نزيك نيه بخواتەوە
يسيغه	بۆی قوت بدرێ، بۆی بخورێتەوە
ويأتيه	دێتەلای ، بۆی دێت
الموت	مردن
من	لە
كل	هەموو
مكان	لایەکی، شوێنێکی
وما	لەحالێکدانیە
هو	ئەوکەسەکە مەبەست پێ ی ئەهلی دۆزەخە
بميت	نامرێت، پێ ناحەسێتەوە، بەهۆی مردنیەوە
ومن	لە
ورائه	نێوان دەستەکانی
عذاب	سزایەکی
غليظ 17	ستور هەیە، گەورەی هەیە

مثل	نمونەی، وێنەی
الذين	ئەوانەی
كفروا	بێ باوەڕن
بربهم	بەپەروەریێنی خۆیان
أعملهم	کردەوەکانیان
كرماد	وەك خۆڵە مێشێك وایە، خاشاك
اشتدت	بەتوندی وتۆڵی
به	بەو خۆڵەمێشەی
الريح	ڕەشەبائەوزت وخۆڵە هەڵ بگرێ
فى	لەنێو
يوم	ڕۆژێکی
عاصف	گەردە لول، تۆزاوی
لايقدرون	توانایان نیە لەڕۆژی دوای
مما	لەوشتەی

كسبوا	ئەنجامیاندایە، كردویانە
على	لەسەر
شىء	هەرشتێك بێت
ذالك	ئەوسەرگەردانیەی ئەوان تێدانە واتێدەگەن كردەوەی چاك دەكەن
هو	هەر ئەوە، هەرئەو سەرگەردانیە
الظلل	سەر لێ شێوایەكی
18 البحيد	دوورە لەڕاستی
ألم	ئایا
تر	نەتبینیە ئەی(محمد)(ص)
أن	بەڕاستی
الله	پەروەردیگار
خلق	ئافراندویەتی، بەدیهێناوە، دروستی كردووە
السموات	ئاسمانەكان و

والأرض	زەوی
با لحق	بەڕاست ودروستی بەڕەوایی
إن	ئەگەر
يشا ء	خوا حەزبکات
يذهبكم	ئێوە لادەدا، ئێوە ناهێڵێ
ويا ت	دەهێنێ ، دروست دەکا
بخلق	دروستکراوێکی دیکە، خەڵکێکی دیکە
19 جديد	نوێ
وما	نیە
ذالك	ئەمەی باسمان کرد
على	لەسەر
الله	پەروەردگاری
20 بعزيز	بە زەحمەت

وبرزوا	کەشف دەکرێن ، دەردەکەون هەموو چین و توێژێك لە گۆڕە کانیان لە ڕۆژی دوای بۆ لێپرسینەوە
الله	بۆپەروەردگاری
جميعا	بەتێکڕای
فقال	دەڵێن
الفحفؤا	بێ هێزەکان، فەقیرەکان
للذين	بۆئەوانەی
استكبروا	خۆبەگەورە دەزانن، خۆبەزل دەزانن
إنا	ئێمە
كنا	لەپێشدا
لكم	بۆئێوە
تبحا	شوێن کەوتوو بوین
فهل	ئایا

أنتم	ئێوە
مخنون	بەرگری دەکەن
عنا	لەئێمە
من	لە
عذاب	سزای
الله	پەروەردگاری
من	لە
شیء	هەرچ شتێك، شتیٚ لەعەزاب ئەتوانن لەسەر ئێمە لابدەن
قالوا	ئەوانەی خۆبەگەورە دەزانن دەلیٚن
لو	ئەگەر
هدنا	ڕێنوینی ئێمەی کردبا
الله	پەروەردیگاری
لهدینکم	بەتەئکید ئێمە ڕێنوینی ئێوەن دەکرد، بەلاٚم ئەوەندە هەیە ئێمە سەرمان لیٚ شێوا

	سەریشمان لەخۆمان شێواند
سواء	یەکسانە، چۆنیەکە
علينا	لەسەر ئێمە
أجزعنا	ئارام نەگرین، هاوار هاواربکەین
أم	یانیش
صبرنا	ئارام بگرین
ما لنا	نیە بۆئێمە
من	لە
21 محيص	قوتار بوون
وقال	گوتی
الشيطن	شەیتان، ئەهری مەن
لما	لەکاتێکدا
قضى	تەواو بوو
الأمر	حوکمی خوای، بڕیاری خوا

إن	بەڕاستی
الله	پەروەردگار
وعدكم	بەڵێنی بەئێوە دا
وعد	بەڵێنێکی
الحق	ڕاست ودروست ورەوا
ووعدتكم	منیش بەڵێنم بەئێوە دا
فأخلفتكم	درۆ لەگەڵ ئێوە، پابەند نەبووم لەگەڵ بەڵێنمدا
وما	نیە
كان	بوبی لەپێشدا
لى	بۆمن
عليكم	بەسەر ئێوەدا
من	لە
سلطن	دەسەڵات

إلا	تەنها ئەوەندە هەیە
أن	بەڕاستی
دعوتكم	بانگم کردن
فاستجبتم	ئێوەش وەڵام تانداوە
لي	بۆمن
فلاتلوموني	ئێوە لۆمەی من نەکەن
ولوموا	ئێوە سەر زەنیشتی
أنفسكم	دەرونی خۆتان بکەن
ما	نیە
أنا	من
بمصرخكم	دەهاوارو نایەم
وما	نیە
أنتم	ئێوەش
بمصرخي	دەهاواری من نایەن

إني	بەڕاستی من
كفرت	بێ باوەڕبووم، سپڵە بووم
بما	بەوشتەی
أشرعتمون	ئێوە منتان کرد بەهاوبەشی خودا خۆم سەرم لەوە سوڕماوە
من	لە
قبل	پێشێدا لەدونیایێدا
إن	بەڕاستی
الظلمين	ستەم کاران
لهم	بۆیان هەیە
عذاب	سزایەکی
أليم 22	دژوار، بەئێش
وأدخل	دەبرێنە، مەلائیکەتیان دەبەن
الذين	ئەوانەی

ءامنوا	باوەڕدارن
وعملوا	ئاكارو كردەوەی
الصلحت	چاك ئەنجام دەدەن
جنت	چەندین باغ وباغاتیان بۆ هەیە
تجری	دەڕوا
من	لە
تحتها	ژێر ئەوباغ وباخاتەی
الأنهار	چەندین ڕوبارو جۆگەلە
خَلِدِين	هەمیشەییینە
فيها	لەناو باخ وباخاتە
بإذن	بەمۆڵەتی
ربهم	پەروەرێنیان
تحيتهم	چاكە وچۆنیان
فيها	لەنێو ئەو باخانە

23 سلام	سڵاوکردنە ئەمین بوون لە مەکرو هاتی دوژمنی
ألم	ئایا
تر	نەتبینیوەئەی(محمد)(ص) سەرنجت نەداوە
کیف	چۆن
ضرب	هەڵیداوە، دایرژاندووە
الله	پەروەردیگار
مثلا	نمونەیەك، وێنەی
کلمة	وشەیەکی
طیبة	پاك وخاوێن بێگەرد
کشجرة	وەك درەختێکی
طیبة	پاك وخاوێن وبێ حیلەت
أصلها	رەگی ئەو درەختە
ثابت	لەزەویدا رووچوە، جێگیربوە
وفرعها	لقەکانی ئەم درەختە

فى		بۆنێو
السماء	24	ئاسمانیَ چووه
تؤتى		ئەو درەختە دەهێنیت، دەبەخشیت
أكلها		بەرەكەی بەرهەمەكەی میوەجاتەكەی
كل		هەموو
حين		كاتێك، لە هەموو وەرزێك
بإذن		بەخواستی، بەویستی
ربها		پەروەرێنی درەختەكە، خوای دارەكە
ويضرب		هەڵدەدا، دادەرێژی، دەهێنیتەوە
الله		پەروەردیگار
الأمثال		نمونان، وێنان
للناس		بۆخەڵكی
لعلهم		ڕەجا وایە ئەوان، تكا وایە ئەوان

يتذكرون 25	پەندی لێ وەرگرن وبەبیری بێنەوە
ومثل	هەروەها نمونەی، وێنەی
كلمة	وشەیەكی
خبيثة	پیس وپۆخڵ
كشجرة	وەك درەختێكی
خبيثة	پیس وپۆخڵ وایە
اجتثت	بێ هێزو لاوازو لەزەویدا ڕونەچووە هەڵكەنرابێ
من	لە
فوق	سەروی
الأرض	زەوییێدا
ما لها	نیە بۆ ئەو درەختەی
من	لە
قرار	ئارامگری، جێگیربون
يثبت	جێگیر دەكا

الله	پەروەردگار
الذين	ئەوانەی
ءامنوا	باوەڕدارن
با لقول	بەقسەی، بەبەڵگەی
الثا بت	جێگیرو، ڕوچوو، توندو تۆڵ
فى	لەنێو
الحيوة	ژیانی
الدنيا	دونیایێ
وفى	لەنێو
الأخرة	ژیانی دوا ڕۆژیشدا
ويضل	سەریان لێ تێك دەدا، گومڕایان دەكات
الله	پەروەردگار
الظلمين	ستەم كاران
ويفحل	ئەنجامی دەدات دەیكات

الله	پەروەردگار
ما	هەرچ شتێك
27 يشاء	خۆی حەزبکات
ألم	ئایا
تر	سەیرت نەکردیە ئەی(محمد)(ص)
إلى	بۆلای
الذين	ئەوانەی
بدلوا	جێگۆڕ کەیان پێ کردووە، لەجێگای
نيحمت	چاکەی، بەخششی
الله	پەروەردگاری
كفرا	سفلەی وبێ ئەمەکی وبێ باوەڕی
وأحلوا	جێگیریان کردن ئەوان خستیان
قومهم	گەلی خۆیان

دار	خانووی
28 البوار	لەنێو چوون
جهنم	ئەومالّەش دۆزەخە
يصلونها	ئەوان دەچنە نێوی
وبئس	خراپترینی
29 القرار	مولّگەیانە ئارم گا
وجحلوا	گێڕایان
لله	بۆ پەروەردگاری
أندادا	چەندین هاوبەش، چەندین وێنە
ليضلوا	بۆئەوەی سەری لەخەڵکی تێك بدەن
عن	دووریان بخەنەوە لە
سبيله	ڕێگای یەکتا پەرستی
قل	بڵێ ئەی (محمد)(ص)

تمتعوا	خۆش ڕابوێرن، تام وچێژ لەژیاندا بکەن
فإن	بەراستی
مصيركم	پاشەڕۆژی ئێوە، دواڕۆژی ئێوە
إلى	بۆلای
النار 30	ئاگریە
قل	بلّێ ئەی(محمد)(ص)
لعبادى	بۆی بەندەکان من
الذين	ئەوانەی
ءامنوا	باوەڕدارن
يقيموا	بەر پادەکەن
الصلاة	نوێژی
وينفقوا	دەبەخشن
مما	لەوشتەی
رزقناهم	ئێمە پێمان بەخشیون، پێمان داون

سرا	بەنهێنی و
وعلانية	بەئاشكرا
من	لە
قبل	بەرلەوەی، پێش ئەوەی
أن	لەمەوودووا
يأتى	بێت
يوم	ڕۆژێك كەڕۆی دواییە
لابيع	كڕین وفرۆشتن نیە
فيه	لەوڕۆژەییدا
31 ولاخلال	خۆشەویستی ودۆستایەتی نیە
الله	پەروەردگار
الذى	ئەو پەروەردگارەی
خلق	دروستی كردووە، ئافراندویەتی

السموات	ئاسمانەکان و
والأرض	زەوی
وأنزل	دابەزاندیە، ناردوویەتی
من	لە
السماء	ئاسمانێ
ماء	ئاو
فأخرج	دەری کردووە، دەری هێناوە
به	بەبەبارانێ، بەهۆی باراندنی ئاوێ
من	لە
الثمرات	جۆرەها میوە جات وبەرو بوم
رزقا	ڕۆزییە، خواردەمەنیە
لكم	بۆئێوە
وسخر	دەستە مۆو دەست خەڕۆی کردییە
لكم	بۆئێوە

الفلك	کەشتی
لتجری	بۆئەوەی کەشتی بڕوا
فی	لەنێو
البحر	دەریا
بأمره	بەفەرمانی خۆیەوە
وسخره	ژێر دەستی کردییە
لکم	بۆئێوە
32 الأنهارا	دەریایەکان
وسخر	دەستەمۆو دەستخەڕۆی کردییە ڕامی کردووە
لکم	بۆئێوە
الشمس	خۆر، ڕۆژ
والقمر	مانگ
دائِبین	بەبەردەوامی لەژێر دەستی تۆدایە
وسخر	ڕامی کردووە، دەسخە ڕۆو دەستەمۆی کردووە

لكم	بۆئێوە
اليل	شەو و
والنهار 33	ڕۆژ
وءاتاكم	بەئێوەی بەخشیوە
من	لە
كل	هەموو
ما	ئەوشتەی
سألتموه	ئێوە داوای لێ بکەن، داواتان کردبی
وإن	ئەگەر
تعدوا	ئێوە سەر ژمێر بکەن بژمێرن
نعمت	چاکەی، بەخششی
الله	پەروەردگاری
لاتحصوها	پێتان ناژمێردرێ
إن	بەڕاستی

الإنسان	مرۆڤ ، ئادەمیزاد
لظلوم	زۆر ستەم کارە
كفار 34	زۆر سپڵەیە
وإذ	وەبیرە خۆت بهێنەوە ئەی(محمد)(ص)لەکاتەی
قال	گوتی
إبراهيم	پێغەمبەر إبرٍاهیم
رب	ئەی پەروەرێنم
اجعل	بگێرە
هذا	ئەم
البلد	شارەیە کە مەکەی پیرۆزە
امنا	ئارام وهێمن و ئاسایش
واجنبنى	دوورم کەی خۆم و، بەدوورم بگرە خۆم و
وبنى	منالەکانیشم
أن	لەمەودوا

نحبد	ئێمە بپەرستین
35 الأصنام	بتەکان
رب	ئەی پەروەردگارم
إنهن	بەڕاستی ئەوبتانە
أضللن	تێکیان داوە، شێواندیتیان
كثيرا	زۆربەی زۆری
من	لە
الناس	خەڵکی
فمن	جاهەرچ کەسێك
تبعني	شوێنم بکەویت
فإنه	بەڕاستی ئەوکەسە
مني	لەمن جیا نابێتەوە، ڕۆڵەی منە
ومن	هەرچ کەسێك
عصاني	سەرپێچیم بکا

فإنك	بەڕاستی تۆ ئەی پەروەردگارم
غفور	لێبوردەی
36 رحيم	بەبەزەیی
ربنا	پەروەرێنی ئێمە
إني	بەڕاستی من
أسكنت	جێنشینم کردوە، دام ناون
من	لە
ذريتي	وەچەی خۆم
بواد	لەدۆڵێکی
غير	بێجگە لە
ذي	خامەن
زرع	کشتو کاڵ
عند	لەلایەن
بيتك	ماڵی خۆت

المخرم	ماڵە قەدەخە کراوەکەت، ڕێزدارەکەت
ربنا	پەروەرێنی ئێمە
ليقيموا	بۆئەوەی بەرپابکەن
الطوة	نوێژی
فا جحل	بنێرە بۆیان
أفئدة	کۆمەڵێك
من	لە
النا س	خەڵکی
تهوى	ئەو کۆمەڵە خەڵکەیە بە پەلە و ئارەزوی خۆیانەوە بچن
إليهم	بۆلای وان
وارزقهم	ڕزق ورۆزیان پێ بدە
من	لە
الثمرات	میوەجات

ڕەجا وایە ئەوان، تکاوایە ئەوان		لعلهم
شوکرانە بژێوی خوا بکەن	37	يشكرون
پەروەرێنی مە، پەروەرێنی ئێمە		ربنا
بەڕاستی تۆ		إنك
دەزانیت، شارەزایت		تعلم
ئەوشتەی		ما
ئێمە ونی دەکەین، دەیشارینەوە		نخفي
ئەوشتەیش		وما
ڕایدەگەنین، ئاشکرای دەکەین		نعلن
نیە		وما
ون ببی		يخفى
لەسەر		على
پەروەردگاری		الله
لە		من

شىء	هیچ شتێك
فى	لەنێو
الأرض	زەوییێدا
ولا	وەنە
فى	لەنێوو
السماء 38	ئاسمانیٚ دا
الحمد	سوپاس وستایش
لله	بۆ پەروەردگاری
الذى	ئەو پەروەرێنەی، ئەو پەروەردگارەی
وهب	بەخشیتی، دایتی
لى	بۆمن
على	سەرە ڕای ئەوەی
الكبر	زۆر بەساڵا چووم
إسما حيل	إسماعیل و

وإسحاق	إسحاقی پێ بەخشیم، پێ ی داوم
إن	بەڕاستی
ربی	پەروەرێنی من
لسميع	بیسەرە، گوێ بیستی
39 الدعاء	بۆ نزاو پاڕانەوە
رب	ئەی پەروەرێنی من
اجعلنی	بمگێڕە
مقيم	بۆ بەرپاکردنی، ئەنجامدانی
الصلاة	نوێژی
ومن	وەلە
ذريتی	وەچەی خۆشم، نەوەی خۆشم
ربنا	پەروەرێنی ئێمە
وتقبل	قبوڵ بکە، گیرابکە

نزاو پاڕانەوەم	40 دعاء
ئەی پەروەردگارە	ربنا
خۆش ببە، ببورە	اغفر
لەمن	لی
لەدیك وباكیشم	ولوالدی
وەلەگشت باوەڕ دارانیش	وللمؤمنین
لەوڕۆژەی	یوم
دادەنرێ	یقوم
لێپرسینەوە، ڕۆژی ژمارە	41 الحساب
واتێ مەگە ئەی(محمد)(ص)	ولاتحسبن
پەروەردگار	الله
بێ ئاگایە	غافلا
لەوشتەی	عما

یعمل	دەیکات، ئەنجامی دەدات
الظلمون	ستەم کاران
إنما	بەڕاستی نیە
یؤخرکم	دوایان بێ خی، مۆڵەتیان بدات
لیوم	بۆ ڕۆژێکی
تشخص	زەق دەبی، ئەبلەق دەبن
فیه	لەوڕۆژەییدا
42 الأبصار	چاوەکان، ئەبلەق
مهطعین	بەپەلە بۆلای دەنگەکە دەڕۆن، خێرا
مقنعی	بەرز دەکەنەوە، دەمامکی سەریان
رءسهم	سەری خۆیان
لایرتد	ناقوچینن، ناتروکێنن
إلیهم	بۆوان
طرفهم	چاوەکانیان

وأفئدتم	دڵێشیان
43 هواء	بەتاڵەو هیچی تێدا نیە وحاڵی نابن
وأنذر	هۆشیار بکەوە ئەی(محمد)(ص)
الناس	خەڵکی
يوم	لەو ڕۆژەی
يأتيهم	دێتەلای وان
العذاب	سزا
فيقول	دەڵێت، ئێژت
الذين	ئەوانەی
ظلموا	ستەم کاران
ربنا	پەروەرێنی ئێمە
أخرنا	مۆڵەتمان پێ بدە، سزامان مەدە
إلى	بۆلای، تا
أجل	کاتێکی

قريب	نزيك
نجب	وەڵامی دەدەینەوە، بەدوای دادێن، وەڵامی بانگ هێشتنی تۆ دەدەینەوە
دعوتك	بانگەوازی تۆ، بەپیل بانگهێشتنی تۆدێین
ونتبع	شوێن دەکەوین
الرسل	نێردراوەکان
أولم	ئایا، مەگەر
تكونوا	ئێوە نەبون لەپێشدا
أقسمتم	سوێندتان خوارد
من	لە
قبل	پێشی، پێشدا
ما	نیە
لكم	بۆئیوە
من	لە

زوال	44	لا چوون، لەبەین ناچن، گوتیان مردن نیە وەك خۆی دەمێنینەوە
وسكنتم		ئێوە نیشتەجێ بوون
فی		لە
مساكن		شوێنی
الذین		ئەوانەی
ظلموا		ستەمیان كرد
أنفسكم		لەدەرونی خۆیان
وتبین		ڕوون بوەوە، ئاشكرا بوو
لكم		بۆئێوە
كیف		چۆن
فعلنا		چیمان كرد، چمان كرد
بهم		بەوان
وضربنا		هێنامانەوە

لكم	بۆئێوە
الأمثال 45	نەزیلە ، نموونە
وقد	بەڕاستی، سوێند بەخوا، بەحەقیقەت
مكروا	بەرنامەیان دارِشت
مكرهم	پیلان وفرت وفێڵی خۆیان
وعند	لەلایەن
الله	پەروەردگاریش
مكرهم	فرت وفێڵ، دیابوو ئاشکرا بوو
وإن	ئەگەر چی
كان	لەپێشدا ببوو
مكرهم	فرت وفێڵ، تەڵکەو پیلانیان لەبەر گەورەیی و بەهێزی
لتزول	بۆئەوەی بوو هەڵتەکینن
منه	لەبەر بەهێزی وکاریگەری ئەوان

46 الجبال	چیا، چیایان
فلاتحسين	وادامەنێ ئەی(محمد)(ص)واتێ مەگە
الله	پەروەردگار
مخلف	دواجا
وعده	بەڵێنی خۆی
رسله	کە بە نێرداوانی دابوو
إن	بەڕاستی
الله	پەروەردگار
عزيز	زاڵە، بەهێز ودەسەڵات
ذو	خاوەن
47 انتقام	تۆڵە سەندنەوەیە
يوم	ئەو ڕۆژەی
تبدل	گۆڕانکاری پێ دەکرێ

الأرض	زەوی
غير	جگە
الأرض	زەوێکی دیکە
والسمَوات	ئاسمانەکانیش جیٚ گۆڕکەیان پیٚ دەکریٚ
وبرزوا	هەموو ئاشکرا دەکریٚن، لەناو گری دیٚنە دەریٚ
الله	بۆپەروەردگاری
الواحد	یەکتای، تاقانەیە
48 القهار	تۆلە سیٚنەوە، خەشمگیرە
وترى	دەبینی ئەی(محمد)(ص)
المجرمين	تاوان باران
مقرنين	لەتەنیشت یەکدا دبن، لەگەڵ یەکدا دەبن
فى	لەنیٚوو
49 الأصفاد	عەلٚقەکانی زنجیردا

سرابيلهم	کراسەکانیان
من	لە
قطران	قەتران مزی تواوەیە لەوپەڕی گەرمیدایە
وتخشى	دادەپۆشی، دادەگریت
وجوههم	دەموو چاوی وان
النار 50	ئاگری
ليجزى	بۆئەوەی پاداشتی بداتەوە
الله	پەروەردگار
كل	هەموو
نفس	دەرونێك
ما	هەرچ شتێك
كسبت	کردوویەتی
إن	بەڕاستی
الله	خودا، پەروەردگار

سريع	بەپەلەیە
51 الحساب	بۆ لێپرسینەوە، هیچ شتێ خودا سەر قالّ ناكات
هذا	ئەو قورئانە ئەوئامۆژگارییە
بلاغ	جاردانی كۆتایی یە
للناس	بۆخەڵكی
ولینذروا	بۆئەوەی خەڵكی بترسێنێ
به	بەوراگەیاندراوە كۆتاییەی
ولیعلموا	بۆئەوەی بزانن، شارەزابن
أن	بەڕاستی
ما	نیە
هو	ئەو پەروەردیگارەی
إله	تەنها پەرستراوێكی
واحد	تاقانەیە

وليذكروا	بۆئەوەی بەبیریان بیێتەوە
أولو	خاوەن
52 الألباب	عەقڵەکان

ئامادەکردنی

{ئەنجام سردارمجروم}

لەلایەن

{مامۆستا ملارقیب رسول}

ڕا ڤە کردنی :

رقیب رسول